

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ο ΕΥΛΙΝΟΣ ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

Ἦτον ἓνας βιολιστής μὲ παρδαλὰ ρούχα καὶ μὲ ὕψηλὸν σκούφον· εἰς τὸν λαϊμόν του ἐκρατοῦσε σφιγμένο τὸ βιολί του καὶ μὲ τὸ ἄλλο χεῖρι τὸ δοξάρι· ἐκούρδιζετο καὶ ἔπαιζεν ὡσάν ἀληθινὸς βιολιστής. Καὶ ὅμως δὲν ἦτον ἀληθινός, ἦτον ἀπὸ ξύλο, ἀπὸ ἓνα σπάνιον ξύλο: τὸ ξύλο τῆς Ἀγάπης. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ ξύλο καὶ ἀπὸ τί δένδρον κόπτεται δὲν ἤξεύρω, ἤξεύρω μόνον πῶς κάθε ἄνθρωπος καμωμένος ἀπὸ τέτοιο ξύλο ἤμπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ σάν ζωντανὸς ἄνθρωπος.

Ὁ βιολιστής ἅμα ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον ἐτυλίχθη μετὰ εἰς χαρτί, ἐκλείσθη εἰς χονδρὸν κουτί καὶ ἐστάλη εἰς ἓν ἐμπορικὸν διατὰ νὰ πωληθῇ σάν νὰ ἦτον σκλάβος ὁ κακόμοιρος.

Ὁ ἔμπορος τὸν ἔστησεν εἰς τὸ παράθυρον. Ἐκεῖ τὸν ἐβλεπαν οἱ διαβάται καὶ τοὺς ἐβλεπε καὶ αὐτός, χωρὶς νὰ ἐννοοῦν ἐκεῖνοι ὅτι ἦτο κρυμμένη ζωὴ εἰς τὸ ἄψυχο ξύλο. Ὁ ἔμπορος κάποτε τὸν ἐκούρδιζε καὶ τότε πλεόν ἐμαζεύετο κόσμος πολὺς, πρὸ πάντων παιδιὰ, καὶ ἄκουαν μὲ θαυμασμὸν τὴν γλυκειὰν φωνὴν τοῦ βιολιῦ του. Αὐτὴ ἡ φωνὴ εἶχε κάτι ξεχωριστόν, κάτι ποῦ ἔφτανεν ἕως τὴν καρδιά. Ὅλοι ἐνόμιζαν πῶς ὁ τεχνίτης εἶχεν ἐπιτύχῃ τὴν μηχανὴν του· δὲν ἤξευραν πῶς μετὰ εἰς τὸ ἄψυχο ξύλο ἦτον κρυμμένη ζωὴ, δὲν ἐφαντάζοντο πῶς καὶ ἀροῦ ἐξεκούρδιζετο ἡ μηχανὴ ὁ βιολιστής ἔπαιζε τὸ βιολί του μόνος μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης ποῦ εἶχε μετὰ του.

Ἀλλὰ δὲν ἔπαιζε δι' ἐκεῖνους ποῦ ἐμαζεύοντο καὶ ἔχασαν ἔξω ἀπὸ τὰ τζάμια τοῦ παραθύρου· οὔτε τοὺς ἐλογάριαζεν, οὔτε τὸν ἐμείλιν. Ἐπαιζε μόνον διὰ τὴν ἀγάπην του· καὶ ἡ ἀγάπη του ἦτο μία ὠραία κούκλα ὕψηλότερα ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας, λυγερή, ξεχωριστὴ εἰς τὴν χάριν, μὲ κατακόκκινον φρέμα στηλωμένη ἀντικρὺ του εἰς τὸ ἴδιον παράθυρον τοῦ ἐμπορικοῦ.

Ὁ βιολιστής αὐτὴν ἀντίκρουσε πρῶτῃν ἅμα ἐβγῆκεν εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὸ χονδρὸν κουτί του καὶ εἰς αὐτὴν ἐχάρισεν ὅλην τὴν ἀγάπην ποῦ εἶχε μετὰ του. Ἄλλος κόσμος δὲν ἦτον ἐκτὸς τῆς κούκλας. Ἐζῶσε πλεόν δι' αὐτὴν, μόνον δι' αὐτὴν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνη βέβαια τὸν ἀγαποῦσε. Ἄν δὲν τὸν ἀγαποῦσε διατί δὲν ἐξεκολλοῦσε τὰ μάτια τῆς ἀπ' ἐπάνω του, τὰ φωτερά τῆς ἐκεῖνα μάτια ποῦ τὸν ἔκαιαν; Ἄν δὲν τὸν ἀγαποῦσε διατί δὲν ἐγύριζε κἂν νὰ ἰδῇ ἓνα ξανθὸν ἀξιωματικὸν ὁ ὁποῖος ἐπάνω εἰς τὸ ξύλινόν του ἄλογον καθισμένους εἶχε γυρισμένον τὸ κεφάλι πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀπὸ τὴν ὄραν ποῦ τὸν ἔβαλεν ἐκεῖ ὁ ἔμπορος; Ἄν δὲν τὸν ἀγαποῦσε διατί ἔχαμογελοῦσεν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ὅταν ἔπαιζε τὸ βιολί του, σάν νὰ ἐννοοῦσε πῶς μόνον δι' αὐτὴν ἔπαιζε;

Τὸν ἀγαποῦσεν, τὸν ἀγαποῦσεν ὅλα αὐτὰ ἦσαν σημεῖα ὀλοφάνερα. Καὶ τὰ εἶχαν βέβαια παρατηρήσῃ καὶ ὅλοι οἱ γείτονες: δύο τρεῖς κήρινα κούκλα, μερικοί μολύβδινοι στρατιῶται, ἓνας χάρτινος ἐμβαλωματῆς ποῦ εἶχε τὸ μαγαζί του ἐκεῖ, καὶ ἓνας ξύλι-

νος φαρμακοποιὸς τριγυρισμένος ἀπὸ τὰ φάρμακα του. Δι' αὐτὸ ἐκυττάζοντο λοξὰ μετὰξὺ των καὶ ἐκρυφομιλοῦσαν.

Ὁ βιολιστής ἓνα φόβον εἶχε μετὰ εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀγάπης του· μήπως τοὺς χωρίσουν. Πῶς ἦτον δυνατόν ν' ἔζησῃ χωρὶς αὐτὴν, καὶ τί τὴν ἤθελε τὴν ζωὴν; Τί θὰ ἐγίνετο κ' ἐκεῖνη μόνη, χωρὶς αὐτὸν;

Ἡ τύχη ποῦ προστατεύει ὅλους τοὺς ἐρωτευμένους δὲν ἄρισεν ἀπροστάτευτον καὶ τὸν ξύλινον βιολιστήν. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἔπαιζε μὲ ὄρεξιν τὸ βιολί του, ἐπερνοῦσαν ἀπ' ἔξω ἓνας ἠλικιωμένους κύριος καὶ μία μεσόκοπη κυρία.

— Τί ὠραία ποῦ παίζει αὐτός! εἶπεν ὁ κύριος, μοῦ ἔρχεται νὰ τὴν ἀγοράσω τοῦ ἀνεψιοῦ μας.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἡ κυρία ἐκύτταξε τὴν κούκλαν:

— Τί ὠραία ποῦ εἶνε αὐτὴ θὰ τὴν πάρω κ' ἐγὼ τῆς ἀνεψιάς μου.

Ὁ βιολιστής διὰ μίαν στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι θὰ χωρισθῇ πλεόν ἀπὸ τὴν ἀγάπην του καὶ τοῦ ἤρχετο νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακόν του. Ἀλλ' ἐνῶ τὸν ἐτύλιγεν ὁ ἔμπορος εἰς τὸ χαρτί ἐνόησεν ἀπὸ τὴν ὀμίλιαν τοῦ κυρίου ὅτι ὁ ἀνεψιὸς καὶ ἡ ἀνεψία ἦσαν ἀδελφία καὶ ὅτι ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας θὰ εὐρίσκειτο πάλιν κοντὰ εἰς τὴν ἀγαπημένην του κούκλαν.

Ἐπομονὴ λοιπὸν, ὑπομονὴ καὶ ὀδυνησμένους καιροὺς θὰ γυρίσῃ πάλιν.

Δύο ἡμέρας ἔμειναν φυλακισμένους μετὰ εἰς ἓν σκοτεινὸν ἐρμάριον καὶ τοῦ ἐφάνηκαν χρόνοι ἀτελείωτοι. Ἐσυλλογιζέτο τί θὰ γίνεται μόνη ἡ ἀγαπημένη του, πῶς θὰ τὸν ἀναζητῇ, πῶς θὰ νομίξῃ ὅτι δὲν θὰ τὸν ἰδῇ πλεόν καὶ θὰ σπαράζεται ἀπὸ ἀπελπισίαν. Καὶ ὁ καμμένος ὁ βιολιστής ἐδάκρυζε τόσον πολὺ καὶ τόσον συχνά, ὥστε ὅταν τὸν ἐξετύλιξαν ἀπὸ τὸ χαρτί τὴν πρωτοχρονίαν ἀπὸ τὰ δάκρυα εἶχαν ξεβάψῃ τὰ μάτια του.

Εὐρέθη μετὰ εἰς μίαν σάλαν φωτισμένην καὶ γερμάτην κοσμον. Τί τον ἔμελε διὰ τὸν κόσμον; Αὐτὸς ἐκύτταξε μόνον νὰ ἰδῇ ποῦ εἶνε ἡ ἀγάπη του. Καὶ ὅταν τὸν ἐκούρδισαν ἔπαιξε μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν διὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ αὐτὴ καὶ νὰ χαρῇ. Τοῦ κάκου ὅμως, τοῦ κάκου! ἡ ὠρα ἐπερνοῦσε καὶ ἐκεῖνη δὲν ἐφαίνετο πορευτά. Ἦσαν ἄλλαι κούκλαι ἐκεῖ καθισμέναι γύρω εἰς τὰς μεγάλας πολυθρόνας, ἀλλὰ καμμία δὲν εἶχε τὴν χάριν τῆς ἀγαπημένης του.

Ὁ βιολιστής ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται, ὅταν ἔξω ἀπὸ πέρα ἐκεῖ ὀπίσω ἀπὸ μίαν θύραν τοῦ ἐφάνῃ πῶς εἶδε τὴν ἄκραν ἐνός φορέματος, καὶ τὸ φρέμα αὐτὸ ὠμοιάζε πολὺ μ' ἐκεῖνον τὸ κἂνκλον ποῦ ἐφοροῦσεν ἡ ἀγάπη του. Πῶς, ἦτον λοιπὸν ἐκεῖ καὶ δὲν ἐγύριζε νὰ τὸν ἰδῇ; Τί ἔκαμνεν ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν; Μήπως τὸν ἐπερίμενεν ἐπίτηδες ἐκεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον;

Ἐπλησίασε σιγὰ σιγὰ μὲ λαχτάραν, μὲ καρδιοχτύπι. Καὶ τί εἶδε; Τὴν ἀγαπημένην του μαζί μὲ τὸν ξανθὸν ἐκεῖνον ἀξιωματικόν, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγύριζεν ἡ ἀπιστὴ νὰ ἰδῇ ὅταν ἦτον εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ἐμπορικοῦ. Καὶ τώρα θὰ ἐκρυφομιλοῦσαν βέβαια οἱ δύο γλυκὰ γλυκά, ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ ἄλογον του καὶ αὐτὴ στηλωμένη ὀρθὴ εἰς τὸν τοῖχον.

Ὁ βιολιστής ἀνάψεν ἀπὸ τὸν θυμὸν. Χωρὶς νὰ

συλλογισθῆ τί κάμνει, ἄρπαξε τὸ ξύλινον σπαθὶ ἀπὸ τὴν μέσσην τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ ἐπέρασε τὰ ἄπιστα στήθη τῆς κούκλας.

Ἄλλ' ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν πληγὴν ἐχύθη ἕξαφνα κἀτι ποῦ δὲν ὠμοιάζε καθόλου μὲ αἷμα. Ὁ βιολιστὴς μὲ τὰ ἀγριευμένα μάτια του τὸ εἶδε καὶ ἐτινάχθηκε ὀπίσω...

— Τί! ἐφώνησε μὲ βραχνὴν φωνήν, καὶ τὴν εἶχα ἀγαπήσει τόσον καὶ ἐνόμιζα ὅτι μ' ἀγαποῦσε καὶ αὐτὴ ἐνῶ δὲν εἶχε μέσα εἰς τὰ στήθη της τίποτε ἄλλο ἀπὸ πύτουρα!... πύτουρα!...

Τὸ πρῶτ' εὐρήκαν ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν τὴν ὠραίαν κούκλαν μὲ τρυπημένα τὰ στήθη καὶ χυμένα τὰ πύτουρα ἐπάνω εἰς τὸ κόκκινόν της φόρεμα, καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ πεσμένον κάτω εἰς τὸ πάτωμα καὶ ὅταν ἐπῆραν νὰ κουρδίσουν τὸν βιολιστὴν εἶδαν πῶς τὸ ξύλον του ἦτο σπασμένον εἰς δύο κομμάτια.

Ἐρραψαν τὴν πληγὴν τῆς κούκλας, ἐκόλλησαν τὸ σπαθὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ — καὶ ἐπέταξαν εἰς τὸ κάρρον τῶν σκουριδιῶν τὸν ἀχρηστον βιολιστὴν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1 Ἰανουαρίου 1890.

Εἰς μίαν γωνίαν τοῦ σημειωματαρίου μου βλέπω γραμμένον: «Ἡ ἀνάμνησις εἶνε δωρεὰ τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν καρδίαν». Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλὰ ἂν εἶνε πρωτότυπος ἢ ἂν τὴν ἀντέγραψα ἀπὸ πουθενά διότι μοῦ ἤρρεσεν. Τὴν εὐρίσκω ὁμως πολὺ χρήσιμον τώρα ὅπου δὲν λαμβάνω δῶρα ἢ καὶ ἂν λαμβάνω εἶνε τὸ

αὐτὸ ὡς νὰ μὴ ἐλάμβανα. Διότι τί συγκινήσεις ἤμποροῦν νὰ φέρουν πλέον χαρίσματα, τὰ ὅποια τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς ἤμπορεῖ ἐλευθέρως ν' ἀποκτήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ κάνεις, ὅταν θελήσῃ; Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κάμνει τὰ δῶρα πολὺτίμα εἰς τὰ παιδιά εἶνε ὁ πόθος, αἱ ἐκπλήξεις, τὰς ὁποίας γεννῶσιν εἰς αὐτὰ — καὶ ἐὰν ἡμῶν φιλόργυρος θὰ προσθέτα ἢ ἔλλειψις πάσης ὑποχρέωσης ἀναποδόσεως. — Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ τελευταία περίπτωσις εἶνε διὰ πολλοὺς ἢ μόνον, ἢ ὅποια ἀφαιρεῖ ὅλον τὸ θέλημα τῶν δώρων. — Τὸν πόθον ἔσβησε τὸ ἐφικτὸν τῆς ἐκπληρώσεώς του. Ἐκπλήξεις δὲν εἶνε δυναταί· ἐγνωρίσαμεν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν δύναμιν ὅλων τῶν περὶ ἡμῶς συμπαθειῶν (ἢ προπο διατί τάχα νὰ λαμβάνωμεν ἐνθυμήματα ἀκριβῶς ἀπὸ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχει ποτὲ φόβος ὅτι θὰ λησμονήσωμεν;). Τέλος ὅσοι ἐκτιμοῦν τὰ χρήματα περισσότερον τοῦ δέοντος εἶνε ὑποχρεωμένοι οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ τὸ πρῶτ' νὰ δίδουν εἰς ὄχληρους καὶ ἀδιαφόρους: εἰς τὸν ὑπὲρ τῆν, ὁ ὁποῖος τοὺς δυσαρεστεῖ δέκα φορὰς τὴν ἡμέραν, εἰς τὸν ὁδοκαθαριστὴν ὁ ὁποῖος δὲν σκουπίζει ποτὲ τὸν δρόμον, εἰς τὸν φανανάπτην, ὅστις ἀνάπτει μίαν ὥραν ἀργότερα τοῦ δέοντος πάντοτε τὸν φανὸν τῆς συνοικίας, τὸν γραμματοκομιστὴν ὁ ὁποῖος ἐκράτησε τρεῖς ἡμέρας γράμμα ἀνυπομόνως περιμενόμενον διὰ νὰ πάρῃ τὸν μ. π. ο. ν. μ. ἄ. ν. του. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὑποκύπτω ἀγογγύστως εἰς τὸ πεπρωμένον, κάμνω ὅλα τὰ ὑποχρεωτικὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς. Ἄλλὰ δὲν δέχομαι παρὰ τὴν δωρεάν τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν καρδίαν. Τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἐρατεινῶν χρόνων, κατὰ τοὺς ὁποίους τὰ δῶρα εἶχον τὴν ἀξίαν των.

K.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ

Πάρε μαχαίρι κόψε με, καὶ ῥίξε τὰ κομμάτια μου,
 Μάτια μου,
 Καὶ ῥίξε τὰ μέσ' το γιαλό.
 Ἄπ' τὴ στιγμὴ ποῦ μ' ἄφησες, τὸν κόσμο αὐτὸ συχάθηκα,
 Χάθηκα
 Καὶ δὲν προσμένω πιά καλό.
 Ἄν βάζης τώρα τ' ἄσπρα σου, καὶ τὰ μαλαμματένια σου,
 Ἐννοια σου,
 Θαρθῆ καιρὸς ποῦ θὰ θρηνῆς,
 Ποῦ θενάρθῃς στὸ μνημά μου, νὰ 'πῆς ἕνα παράπονο,
 Κι' ἄπονο
 Θὰ μ' εὐρης, ὅσο κι' ἂν πονῆς.
 Πάρε φωτιά καὶ κάψε με, κι' ἀντάμα μὲ τὴ στάχτη μου
 Τ' ἄχτι μου
 Μέσ' τὰ πελάγη νὰ σκορπῆς,
 Νὰ μὴ σ' εὐρῆ τὸ κριμά μου, μαριόλα μου Ἠπειρώτισσα,
 Ῥώτησα,
 Καὶ μοῦπαν ἄλλον ἀγαπᾶς.

ΑΓΓΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΟΥΤΗΣ.